



# MEDISCHE GESCHIEDENIS IN CULTURELE EN INTELLECTUELE CONTEXT

VIJF CURSUSDAGEN MET TIEN TOPDOCENTEN

## TREFPUNT MEDISCHE GESCHIEDENIS NEDERLAND CURSUS 2023-2024

Een bijzonder cursus: 24 eeuwen medische geschiedenis, door tien topdocenten in culturele en intellectuele context geplaatst. De antieke wereld, de intellectuele wereld van de Middeleeuwen en Renaissance, de filosofie en theologie van de 17e eeuw, wetenschap en cultuur in de 18e eeuw, de mentale en sociale geneeskunde in de moderne passeren de revue. Niet eerder werd de medische geschiedenis op deze wijze in context geplaatst.

### PROGRAMMA (werktitels)

- (1) 6 oktober 2023      Manfred Horstmanshoff: *Hippocrates / Griekse geneeskunde*  
Maithe Hulskamp: *Galenus / Romeinse geneeskunde*
- (2) 3 november 2023      Catrien Santing: *Middeleeuwen*  
Trude Dijkstra: *Renaissance-geneeskunde*
- (3) 26 januari 2024      Theo Verbeek: *17e-eeuwse filosofie*  
Aza Goudriaan: *17e-eeuwse theologie*
- (4) 23 februari 2024      Floris Cohen: *17e/18e eeuw wetenschapsgeschiedenis*  
Hans Bots: *18e eeuw intellectuele cultuurgeschiedenis*
- (5) 29 maart 2024      Gemma Blok: *20e eeuw mentale gezondheidszorg*  
Paul van Trigt: *20e eeuw complexe samenhang*

**Locatie:** Colloquiumzaal Trefpunt Medische Geschiedenis, Foksdiep 4, 8321 MK Urk

**Dagindeling:** steeds een dubbel collegeuur (10.30-11.15 / 11.30-12.15 en 13.30-14.15 / 14.30-15.15), onderbroken met koffie of thee, lunch 12.30-13.30 uur.

**Inschrijving:** na overmaken van het cursusgeld (eventueel in twee termijnen) ontvangt u uw bevestiging. In volgorde van aanmelding: het aantal fysieke plaatsen bedraagt maximaal dertig.

**Kosten:** fysiek aanwezig, inclusief 'Urker vischlunch' € 425; deelneming via livestream € 185.

**Rekeningnummer:** NL79INGB0006084281, tnv Trefpunt MGN, o/v 'cursus 2023-2024'.

**Cursuscommissie:** Huib van Dis, Peter Koehler, Jan Nassy, Frits Schuitemaker

**Email:** [cursus@tmgn.nl](mailto:cursus@tmgn.nl)



**Prof. Dr. Manfred Horstmanshoff**

Classicus met geschiedenis van de oude geneeskunde in alle facetten van ziekte en ziekzijn als aandachtsgebied. Dokter en patiënten perspectief, medische concepten en fysiologiebeleving. Het doorwerken van deze opvattingen in de vroeg moderne tijd.



**Prof. Dr. Aza Goudriaan**

Theoloog en wijsgeer hoogleraar kerkgeschiedenis. Heeft een zeer brede expertise op het terrein van de vroege kerk, middeleeuwen, reformatie en moderne tijd. Hij is expert op het gebied van de geschiedenis van filosofie en theologie en hun onderlinge relatie.



**Dr. Maithe Hulskamp**

Classicus en historicus. Zij promoveerde op het slapen en dromen als diagnosticum en prognosticum in de oude geneeskunde. Haar onderzoek nu focust zich op het grijze gebied waarin de oude geneeskunde en filosofie elkaar ontmoeten. De relatie tussen lichaam en ziel.



**Prof. Dr. Floris Cohen**

Wetenschapshistoricus in de sociaaleconomische geschiedenis en hoogleraar vergelijkende natuurwetenschap. Onderzocht en beschreef het ontstaan van de moderne natuurwetenschap als bijdrage op de ontwikkeling van de geneeskunde in een brede context in zijn boek 'de herschepping van de wereld'



**Prof. Dr. Catrien Santing**

Historicus en kunsthistoricus met onderzoeksgebied cultuurgeschiedenis van de Late Middeleeuwen en Renaissance met als speciale focus medische geschiedenis en lichaamsgeschiedenis. Daarnaast de intellectuele geschiedenis van de Renaissance, met visuele cultuur en met de receptie van de middeleeuwen in de negentiende en twintigste eeuw.



**Prof. Dr. Hans Bots**

Letterkundige Franse taal- en letterkunde. Hoogleraar in de geschiedenis van de intellectuele betrekkingen tussen de West-Europese landen in de Nieuwe Tijd. Verrichtte onderzoek naar de Republiek der Letteren, met name geleerden-correspondenties en de periodieke pers waarover hij een groot aantal werken publiceerde (*De Europese intellectuele wereld, 1500-1760*).



**Dr. Trude Dijkstra**

Historicus met bijzonder onderzoeksgebied en interesse in de boekgeschiedenis. Culturele geschiedenis met name de interactie tussen China en Europa 1500-1800. In context met de medische geschiedenis en religie en filosofie van die tijd.



**Prof. Dr. Gemma Blok**

Hoogleraar Geschiedenis van mentale gezondheid en cultuur. Zij heeft zich gespecialiseerd in de geschiedenis van de psychiatrie en verslavingszorg. Hiernaast legt zij zich toe op de cultuurgeschiedenis van het Interbellum.



**Prof. Dr. Theo Verbeek**

Historicus en kunst- en cultuurwetenschapper. Hoogleraar filosofie en religiewetenschappen met de leeropdracht de ideeëngeschiedenis in de zeventiende eeuw vanuit Nederlands gezichtspunt. Expert op de vroeg moderne filosofie waarin concentratie op Descartes en het Nederlandse Cartesianisme en Spinoza in relatie met de vroege verlichting.



**Dr. Paul van Trigt**

Historicus. Docent en onderzoeker sociale geschiedenis op het gebied van in- en exclusie van personen in de complexe samenhang van de moderne tijd en de rol van concepten als mensenrechten, welvaart, religie, handicaps en etniciteit.